

00 1101 A

EEN MASTERPLAN VOOR DE SITE

ANALYSE

De site wordt gekenmerkt door haar specifieke vorm, grenzen en ontsluiting.

De N16 en de spoorweglijn zijn dominante en harde randen, de aanpalende tuinen van de bebouwing zijde Kleine Amer vormen een eerder zachte rand, typerend voor een Vlaams dorpslandschap. Het raakvlak met het openbaar domein is (voorlopig) beperkt tot een breedte van een 50tal meter.

ONTWERP VAN MASTERPLAN = LANDSCHAPSONTWERP

Het masterplanvoorstel wil de geplande functies (school en brandweerkazerne) op het afgebakende terrein zo vloeiend en natuurlijk mogelijk laten coëxisteren waarbij de beide functies zich toch onderling duidelijk en autonoom kunnen profileren.

Het ontwerp van een uniforme onderlaag, een landschappelijke layer organiseert op een schijnbaar ongedwongen wijze de belangrijkste verkeersstromingen die op het terrein te verwachten zijn.

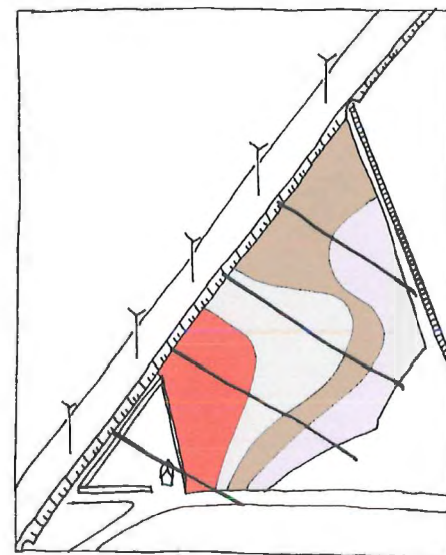
Deze opzet laat een diepe dooradering van het terrein toe en tracht een rationeel antwoord te geven op de moeilijkheid van het smalle raakvlak met de Kleine Amer. Met dit ontwerp passen we als het ware de (omgekeerde) logica van een estuarium toe.

Het ontwerp van de stromingen:

De complexiteit van de programma's genereert diverse stromingen. Alle stromingen passeren de smalle 'monding': interventiewagens bij uitruk en terugkomst, toesnellende vrijwilligers na een call, occasionele bezoekers van de kazerne, scholieren, docenten en personeel van de school. Deze lijnen passeren elkaar in wisselende densiteit en frequentie, vaak zelfs gelijktijdig.

Elke strook heeft in dit ontwerp van een landschap een eigen snelheid volgens een eigen doelgroep, vertaald in een specifiek strook met een eigen materiaalgebruik.

Onderling worden de stroken gescheiden door kleine maar efficiënte hoogteverschillen die het verkeer inperken en zo ook de veiligheid per "baan" verhogen.

Tussen deze stroken ontstaan spleten en 'eilanden', die het landschap dan weer eerder voeden als meer stabiele elementen. Deze plekken zien we als volwaardige groen- en/of rustzones.

Dit landschapsconcept heeft de ambitie het terrein enkel een goede drager te bieden, de voorgestelde stroken kunnen bijgevolg evolueren volgens de inplanting en evolutie van de drager van gebouwen.

Naar onze mening is een doorgedreven stedenbouwkundig masterplan waar hoogten van gebouwen en breedte van wegen wordt gedictieerd in deze naast de kwestie. Wij voorzien een ontwerp van een subtiële onderlaag die het potentieel van het terrein ten volle laat uitkomen en een oplossing biedt voor de complexe uitstroom naar de Kleine Amer.

Het ontwerp van de inplanting van functies:

Als hoofdrichting binnen het landschapson ontwerp wordt de N16 (berm) aangenomen. Buiten het feit dat deze grens veruit de meest dominante op de site is, is dit opzet puur rationeel van aard: elke houding die hiervan afwijkt geeft moeilijke restzones op het bouwterrein zelf. Het (veeleisende) bouwprogramma op de site is van dien hoedanigheid dat restzones ten alle prijzen dienen te worden vermeden.

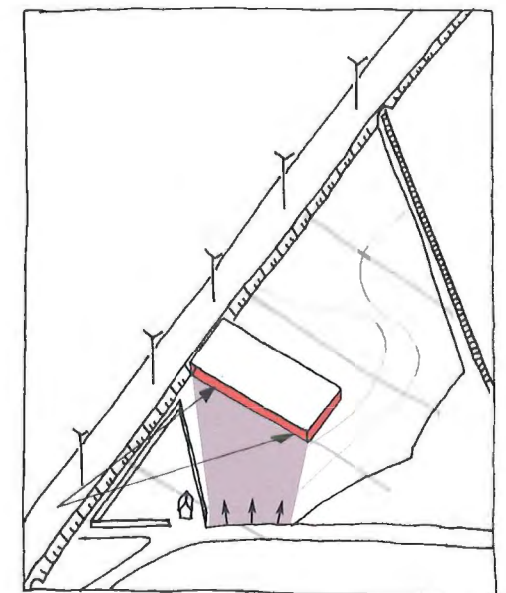
INPLANTING VAN DE BRANDWEERKAZERNE

De inplanting van de kazerne wordt functioneel bepaald:

Door de kazerne dwars op de richting- N16 te plaatsen wordt de uitrit van de remise direct op de Kleine Amer gericht. Zo komt de snelle interventiezijde op korte afstand van het openbaar domein.

Deze dwarse opstelling verhoogt tevens de zichtbaarheid, dus ook aanwezigheid van de kazerne langs deze verkeerslijn. Vanaf de snelle N16 gezien brengt een dwarse opstelling de kazerne maximaal in het zichtveld.

Ook vanaf de lokale en dus tragere Kleine Amer ontstaat een langse gevel, leesbaar als de 'voorgevel' van de kazerne.

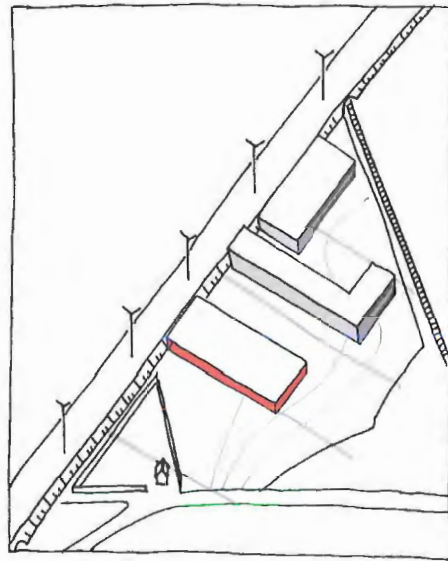

INPLANTING VAN DE SCHOOL

De inplanting van de school gaat uit van een zelfde logica als deze van de brandweerkazerne.

De hoofd vleugel van het L-vormig basisdiagramma wordt loodrecht geënt op de N16. Door de inplanting van de sportzaal + atelier verder evenwijdig te houden aan de berm van de N16 ontstaat er een beschermend binnengebied. Dit gebied, gescheiden van de drukke weg, wordt de kern van open ruimte van de school en kan, als de mogelijkheid zich voordoet, tevens op termijn gevoed worden door nieuwe doorsteken vanuit de Kleine Amer.

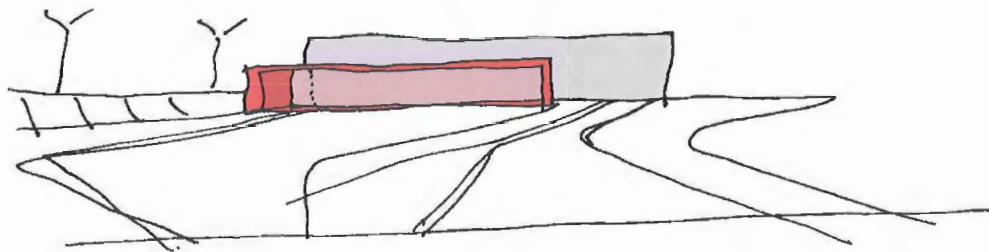
Dit alles resulteert in een inplanting met een minimum aan restruimtes.

Door deze parallelle opstelling gaan de brandweerkazerne en de school zich tegenover elkaar stellen. Ze nemen weliswaar een zelfde basishouding aan maar verschillen toch van identiteit. De kazerne is open en direct (samenvallend met haar hoofddoel: snelheid) terwijl de school verdiept (trager en beschermend) ligt.

De school is hoger en langer dan de voorliggende kazerne. Ze steekt er net bovenuit waardoor ze een duidelijk gezicht krijgt. De lange voetgangerspromenade voor de scholieren kondigt de functie aan en is mede beeldbepalend voor de hele site.

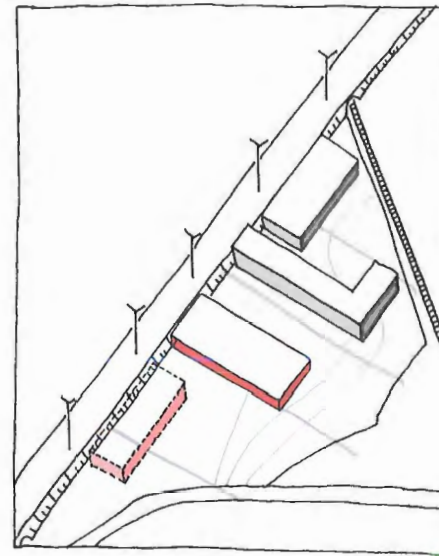
UITBREIDBAARHEID VAN DE KAZERNE.

Gezien de terreinbezetting van de geplande functies, kan van uitbreiding pas sprake zijn na aanhechting van het driehoekig perceel. Het projectvoorstel voorziet in een mogelijke uitbreiding van de brandweerkazerne tot een veiligheidscluster.

Naast de brandweerkazerne kunnen diensten zoals rode kruis, civiele bescherming tot zelfs politiediensten gegroepeerd worden tot een cluster.

Voorbeeld van zo'n veiligheidscluster vindt men in het Nederlandse Culemborg waar brandweer, groenbeheer, politie en rode kruis in een gebouwencomplex werden samengebracht.

Het gebied aan de Kleine Amer leent zich uitstekend voor een groepering van verschillende functies van civiele beschermingen. Wij veronderstellen dat het clusteren de communicatie tussen de diensten verhoogt en de efficiëntie doet toenemen.

WONINGEN & KAZERNE ?

Gezien de te beperkte beschikbare grondoppervlakte en de ligging aan de drukke N16 lijkt een project van woningen op het terrein niet wenselijk.

De stedenbouwkundig én ruimtelijke context laten bovendien geen bewoning meer toe. Desalniettemin is de Kleine Amer een woonstraat. Mogelijks kunnen in de komende jaren gronden of panden beschikbaar worden gesteld voor een eventuele ontwikkeling met de huisvesting van korpsleden als doel.

masterplan

SCHAAL 1/1000

Het ontwerp van een landschappelijke drager voor nieuwe stromingen en infrastructuren

de school :

Een nieuwe inplanting van de gevraagde scholenblokken wordt gesuggereerd.

De Kleine Amer als dorpsstraat moet de fijnschalige filter van school naar het dorp blijven. Mogelijks nieuwe en smalle doorsteken van school naar straat kunnen dit karakter versterken en de school resoluut enten op het dorp.

de brandweerkazerne :

De kazerne is ontworpen vanuit de gevraagde functionaliteit. Hieraan zijn, zonder verlies van functionaliteit, betekenis- en belevingswaarde toegevoegd. Deze maken dat het gebouw zich fundamenteel anders opstelt dan het gros van industriële gebouwen aan de N16. Het geheel is een open en extroverte kader op het landschap. Het symboliseert de dynamiek van de brandweer en van Puurs in zijn geheel.

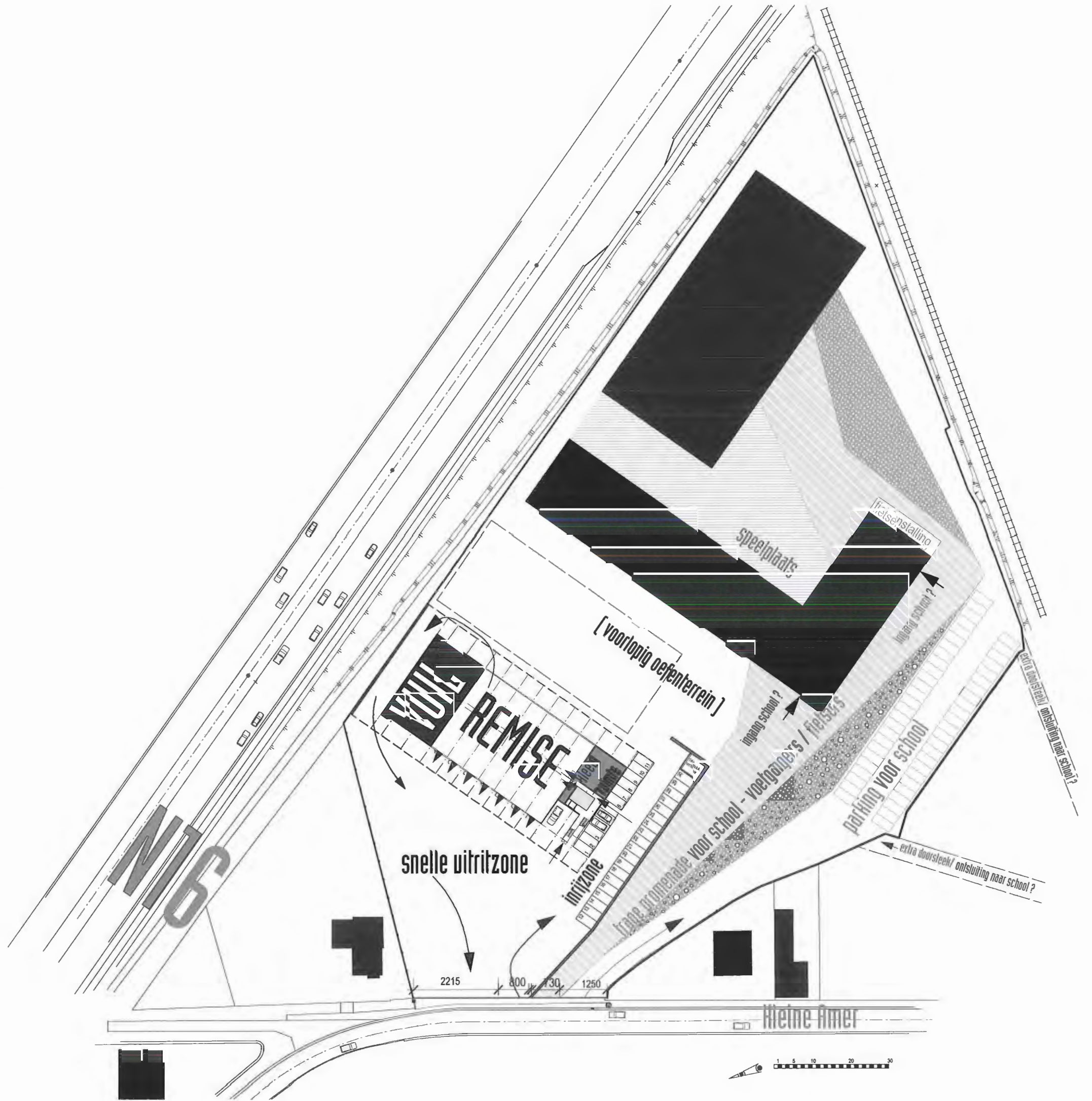
Beide functies, school en kazerne, monden uit in een bottleneck aan de Kleine Amer. Verkeersstromingen zijn op deze cruciale plaats haast chirurgische naast mekaar gelegd met waar nodig een hardere afscheiding ertussen.

De school kent haar verloop via een diep op het terrein doordringende en trage promenade, een architecturale vertaling van een dijk.

De brandweerkazerne heeft een brede uitrukzone. Hiernaast vindt men een zijdelingse verbindings- en inkomstrook, gemarkeerd door een lange muur. Deze muur vormt de hardere grens tussen school- en brandweerterrein.

Vanuit de Kleine Amer heeft het gebouw een erg horizontale en grotendeels transparante voorgevel, die op de schaal van het dorp betekenis krijgt. Men ziet activiteit.

Het raakvlak met billboard aan de berm daarentegen, flirt op een eigenzinnige manier en met een andere schaal dan deze van een dorp. Of hoe je het gegeven van een typische Vlaamse Steenweg het liefst op een verrijkende manier binnen een hedendaags architectuurproject kan aanwenden.

PROGRAMMA

De functionele opbouw van de brandweerkazerne is in de eerste plaats een rationele vertaling van het programma van eisen. Desalniettemin wordt het aspect leesbaarheid en imago voortdurend in overweging genomen en daar waar compatibel met de functionele vereisten, volop uitgespeeld.

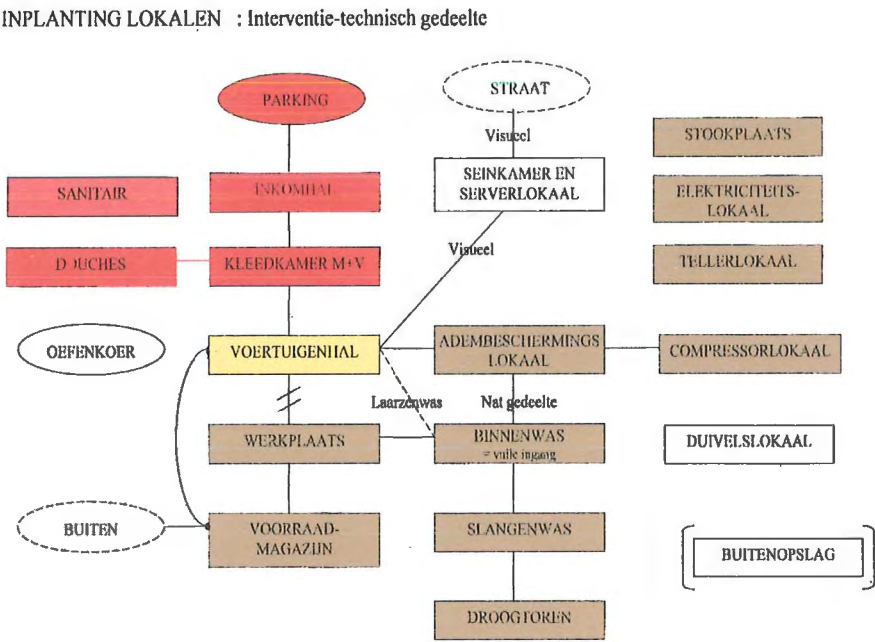
- Het eisenpakket geeft 3 functionele groepen :
- het interventie-technisch gedeelte met de remise
 - het administratief gedeelte waaraan een onthaal gekoppeld wordt
 - een ontspanningsgedeelte voor het korps

INTERVENTIE TECHNISCH

Analyse van deze cluster geeft grofweg 3 subverdelingen:

Interventiedeel – momentaan –supersnel –‘proper’
Voertuigenhal – centraal – snelheid –‘semiproper’
Technisch deel – achteraf – logistiek – ‘vuil’

ROOD
GEEL
BRUIN

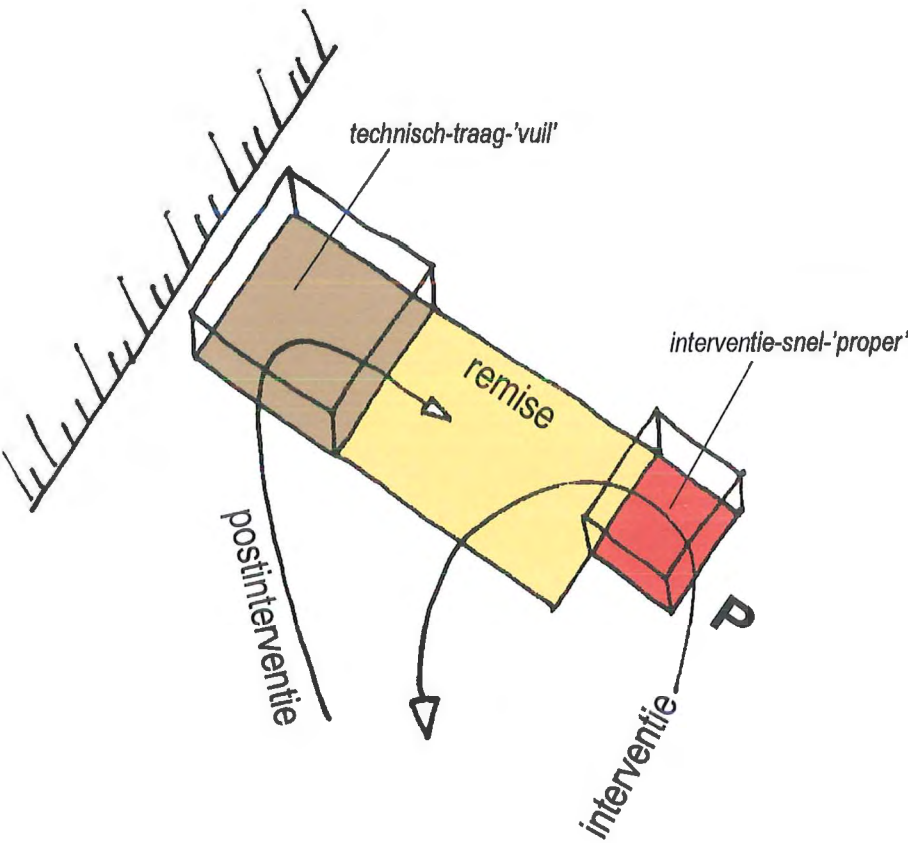

Toegepast op de voorgestelde inplanting geeft dit een heldere en leesbare opbouw :

Het interventiedeel ligt dicht bij de straat en de parking en sluit met de kortst mogelijke afstand aan op de voertuigenhal.

Het technisch gedeelte (vooral na interventies) ligt het verst van de straat en is als 'vuil gedeelte' gezoneerd.

Tussen beide grote functieblokken ligt ,strategisch, de remise als hart van de hele kazerne.

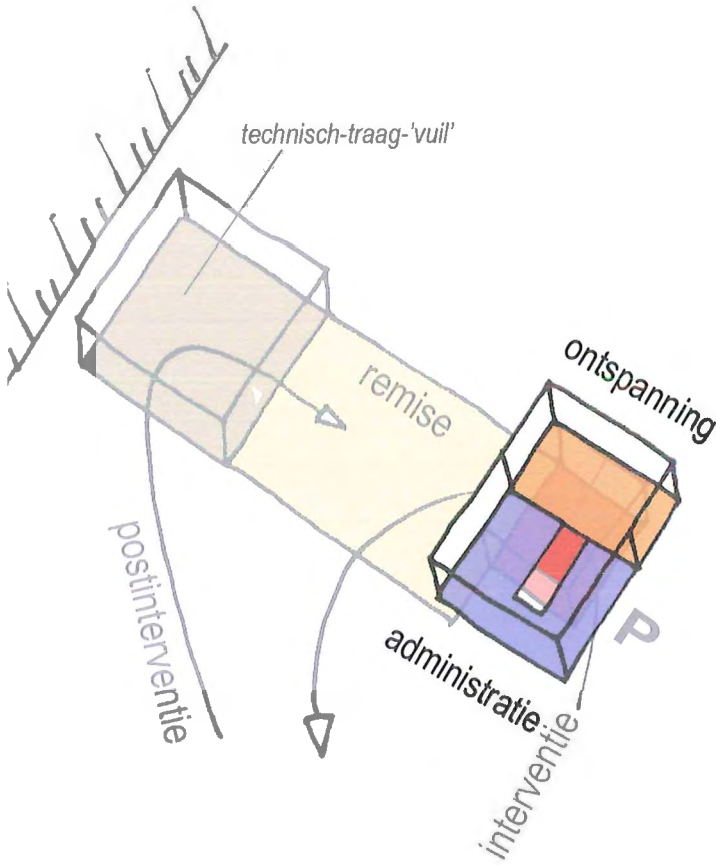

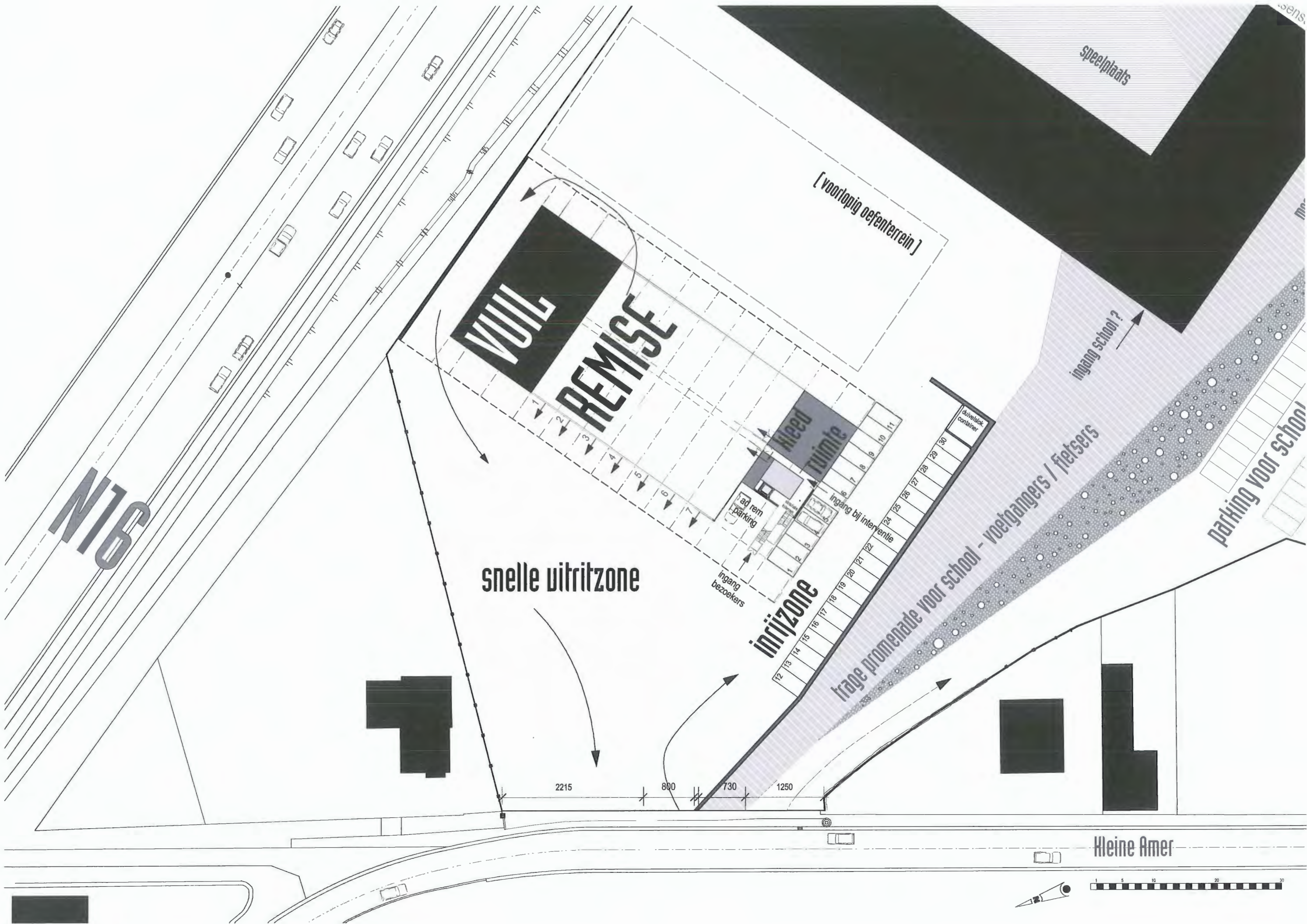
ONTHAAL EN ADMINISTRATIE

De tweede cluster bevindt zich logischerwijs op verdieping, boven de een-bouwlaag-hoge interventiezone.

Omdat de gewenste oppervlakte van deze zone aanzienlijk groter is dan deze van de interventiezone, ontstaan vooraan en zijdelings uitkragingen die op het gelijkvloerse niveau respectievelijk dienst doen als een overdekte inkomzone en een langgerekte overdekt parkeerterrein.

Het administratief gedeelte ligt aan de straatzijde, overziet deels de voertuigenhal (seinkamer) en het voorliggend terrein (de uitruk-en inkomzone + toekomstig oefenterrein) alsook het openbaar domein.

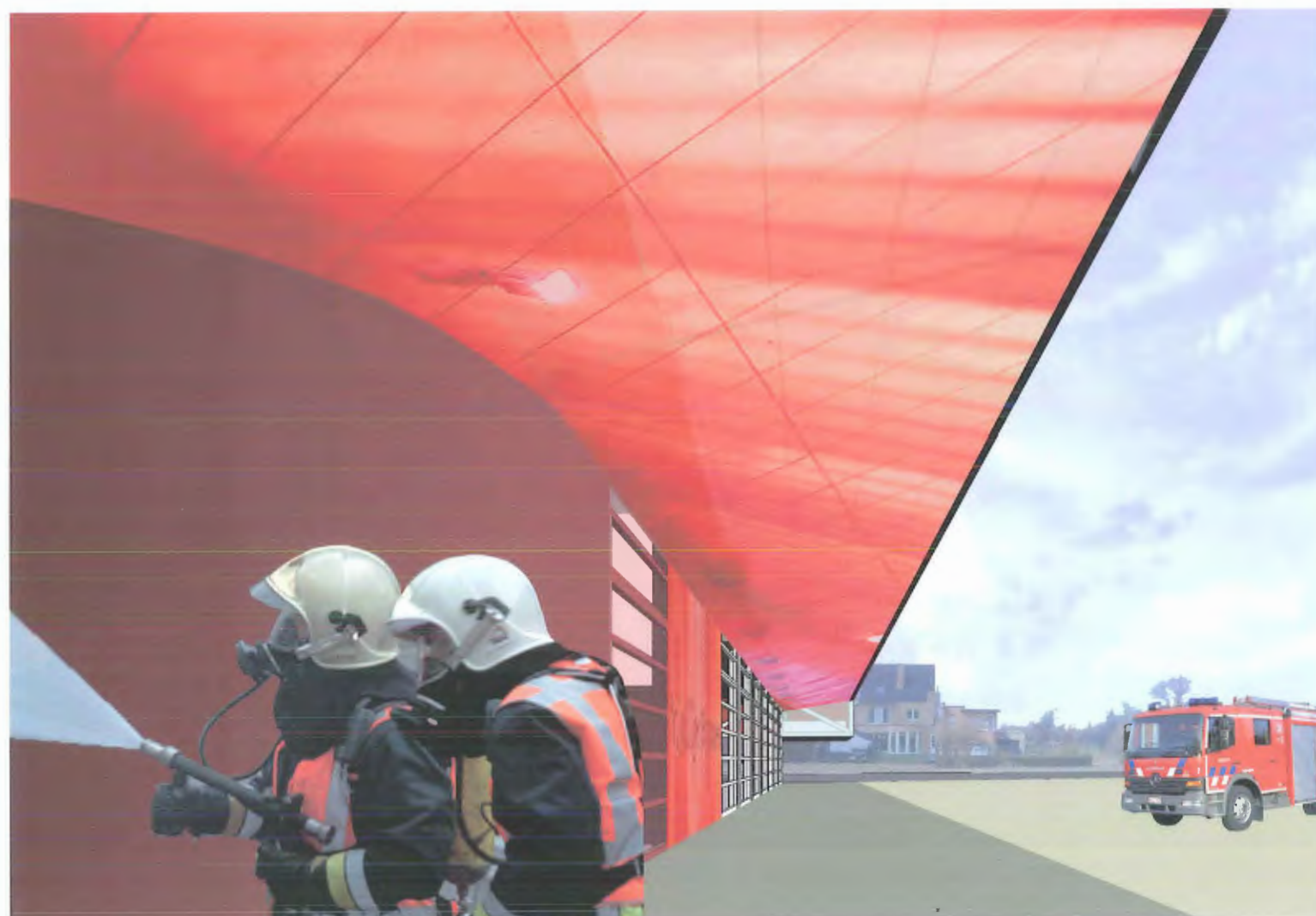
LEEF-EN ONTSPANNINGSGEDEELTE

Dit deel ligt aan de achterzijde. Het kan gescheiden worden van de administratieve diensten zonder functioneel verlies.

Het projectvoorstel hecht een groot belang aan de kwaliteiten van dit deel omdat het een gemeenschap omkadert. Eerder dan met fixe functiebestemmingen te werken voorziet het voorstel in een vrij grote ruimte die verder ingedeeld kan worden in een particuliere wereld. Hierbij denken we aan een 'casual living' die bijvoorbeeld overloopt in een fitness-corner of een ontspanningshoek of stille ruimte. Een diversiteit aan sferen is hier belangrijker dan gescheiden functionele zoneringen.

De enige bepaalde en besloten ruimten zijn keukens met berging.

BEELDVORMING : DE TOEGEVOEGDE WAARDE

Dit project gaat uit van de stelling dat een brandweerkazerne binnen een dynamische gemeente geen gesloten doos kan zijn. Het feit dat de organisatie op zich getuigt van een doorgedreven burgerzin, laat toe dat deze functie zich als een baken binnen de gemeente opstelt. Dit impliceert direct dat haar architectuur extrovert moet zijn en erg verschillend van de gesloten "industriedozen" die men langs de N16 vindt. Het gebouw dient zich dan ook duidelijk en scherp te onderscheiden van deze laatste domme typologie.

DE LUIFEL-TYPOLOGIE

Een lange, 5meter brede luifel markeert de publieke inkomzone en wordt als sculpturaal gegeven langs beide zijden van de kazerne doorgetrokken. Naast functionele voordelen wordt het anders zo doosachtige karakter van een kazerne verschaald naar een fijner geheel met een zachtere gradiënt naar de plek toe. Deze luifel zorgt immers voor een meer geleidelijk overgang tussen binnen en buiten. Deze architecturale ingreep zorgt bijgevolg voor een sterk ruimtelijk 'inhaken' van het gebouw op de site.

Functioneel geeft dit bovendien extra werkingsvoordelen :

- De remise kan altijd worden opengesteld aangezien regeninslag vermeden wordt.
- De zone onder de luifels dient als extra "plek" bij oefeningen of diverse karweien zoals het wassen van materieel en wagens.
- De overbezinning doorheen de transparante poorten langs de zuidzijde wordt vermeden
- Ook de plaatsing van diverse containers is hier mogelijk.
- 's Avonds en 's nachts wordt de luifel een lichtbron die de gevel oplicht.

DE INKOM & ONTVANGSTRUIMTE

De sculpturale inham met "dubbele trappartij" karakteriseert vanaf het openbaar domein de publieke inkom én direct het publiek karakter van het gebouw :

- Een brede trap leidt rechtstreeks naar de centrale ruimte op de eerste verdieping waar de eigenlijke ontvangst van bezoekers plaatsvindt.
- Een tweede trap verbindt in omgekeerde zin deze centrale ruimte onmiddellijk met de interventiezone en de remise op het gelijkvloers. Dit is eerder een dienstdoorgang.

De verdubbeling van trappen markeert op een intrigerende wijze de manier van binnenkomen én scheidt tegelijkertijd de 2 stromingen binnen deze vleugel ; deze van externen en internen. Hoewel het gebouw opgevat is als een extroverte kader op het landschap wil dit daarom niet zeggen dat de interne organisatie geen geborgenheid gegund is. Integendeel, op de verdieping wordt duidelijk dat, rond een lang smal daglicht, een ware "living" georganiseerd wordt, die als een biotoop voor de gemeenschap van brandweelrui dient. Deze zenitaal verlichte binnenruimte is naast de ontvangstzone voor externen ook een 'ademruimte' of bufferruimte tijdens piekmomenten: bv bij crisismomenten (uitbreiding van administratief gedeelte) of als occasionele feestruimte (inkrimping van administratief gedeelte). Het is een fluctuerende binnenruimte.

HET BILLBOARD MET DROOGTOREN

De droogtoren in het technische gedeelte is het enige vertikaal element binnen de verder horizontaal georganiseerde en ontworpen kazerne. De inplanting aan de zijde van de N16 geeft de mogelijkheid om de toren visueel maar ook werkelijk te verlengen tot een 'billboard'. De constructie wordt opgebouwd uit een 3m brede stalen skelet met zowel volle als transparante invulpanelen, gekleurd of met print, met tussenvloeren en trappen naargelang de functie en toepassing. De toren kan een permanente uitstraling hebben, zowel overdag als 's nachts maar kan ook als tijdelijke affichering gebruikt worden voor brandweer- en of Puurs gelinkte activiteiten.

Dit 3-dimensionele uithangbord langs de monotone steenweg markeert de aanwezigheid van de brandweer maar ook van de dynamiek van de gemeente Puurs in het algemeen. Misschien is het wel een type stadstoren van de 21st eeuw ?

Functioneel geeft deze ingreep bovendien extra werkingsvoordelen :

- het vormt een uitgelezen plek om hoogteoefeningen in uit te voeren.

Dit billboard flirt ongetwijfeld met de gekende typologie van zulke elementen langs een steenweg maar tracht het op subtiële wijze weer te betrekken tot de taal van de stedenbouw in plaats van deze van de commercie.

HET DAK

Het dak wordt behandeld als een volwaardige vijfde gevel. Immers vanaf de N16 is een scheerlings zicht op dit dak mogelijk. Het dakvlak wordt als een uitbreiding van het landschap beschouwd. Een extensief groendak afgewisseld met een loop piste, lichthappers en een waterbassin voor duik oefeningen vormen de nieuwsoortige landschapselementen.

Functioneel geeft dit dakontwerp extra werkingsvoordelen :

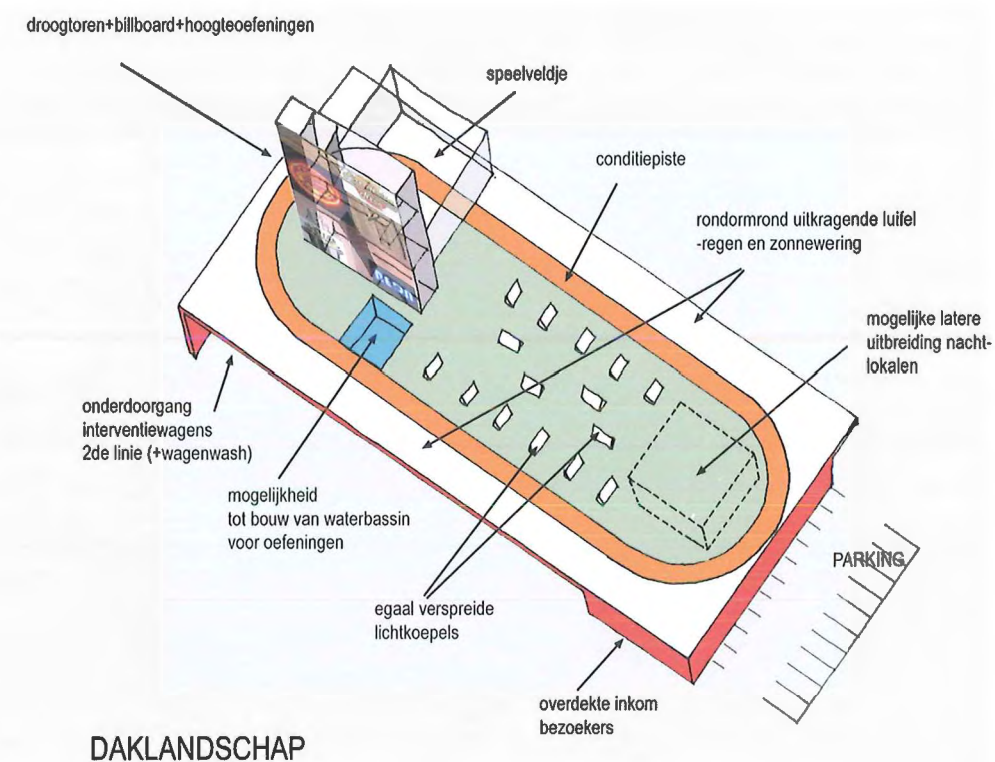
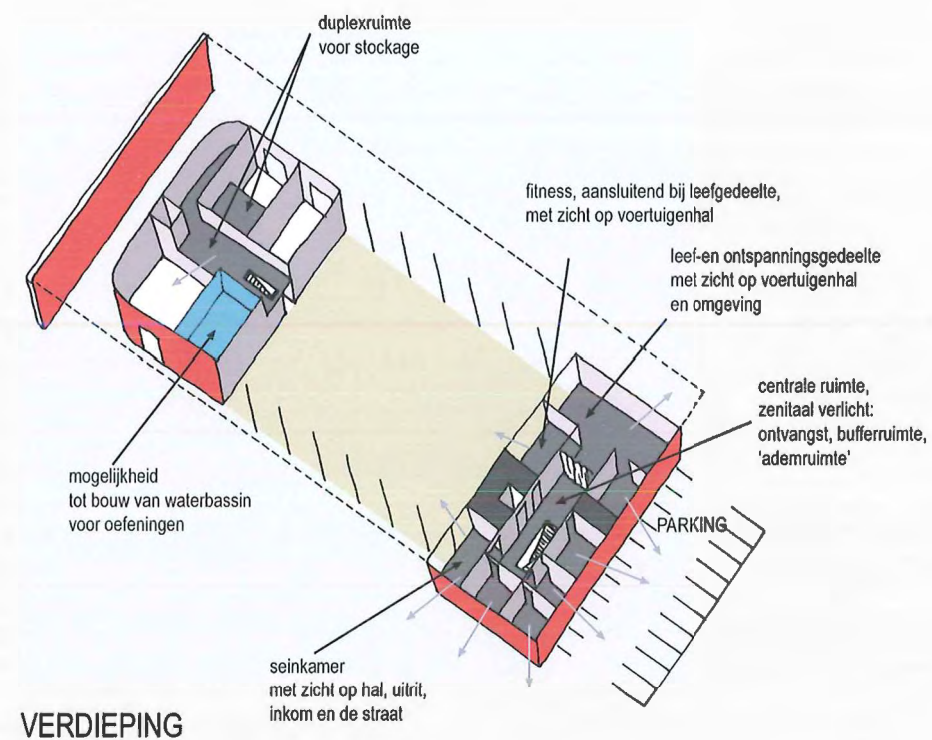
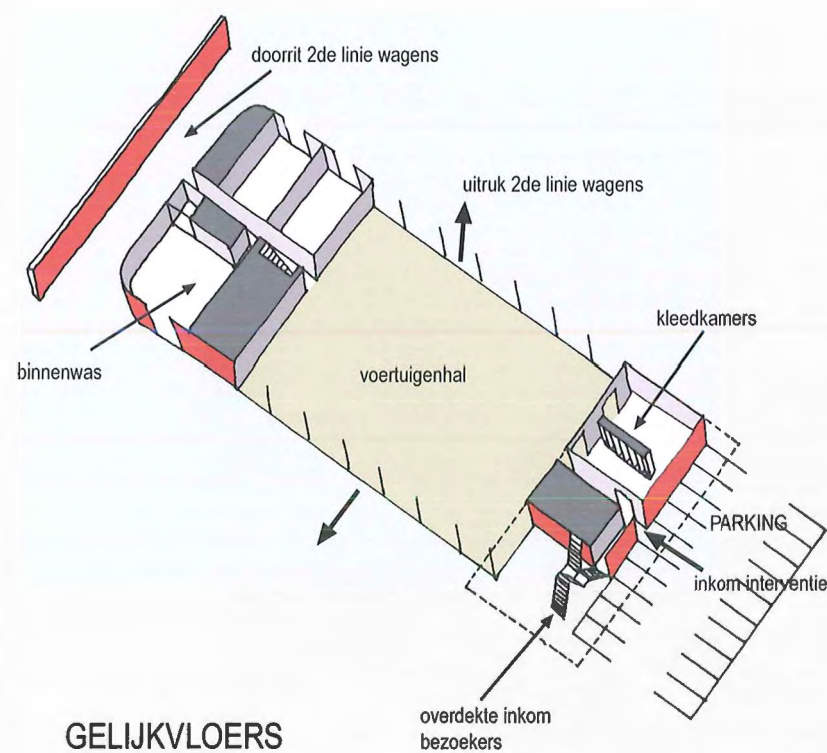
- het bassin en het groendak bufferen het regenwater en dit in verhouding tot de gevraagde terreinverharding.
- een deel van het regenwater wordt hier gerecupereerd.
- het dak is een ontspanningszone geworden
- het dak draagt de directe mogelijkheid tot een snelle uitbreiding met zich mee

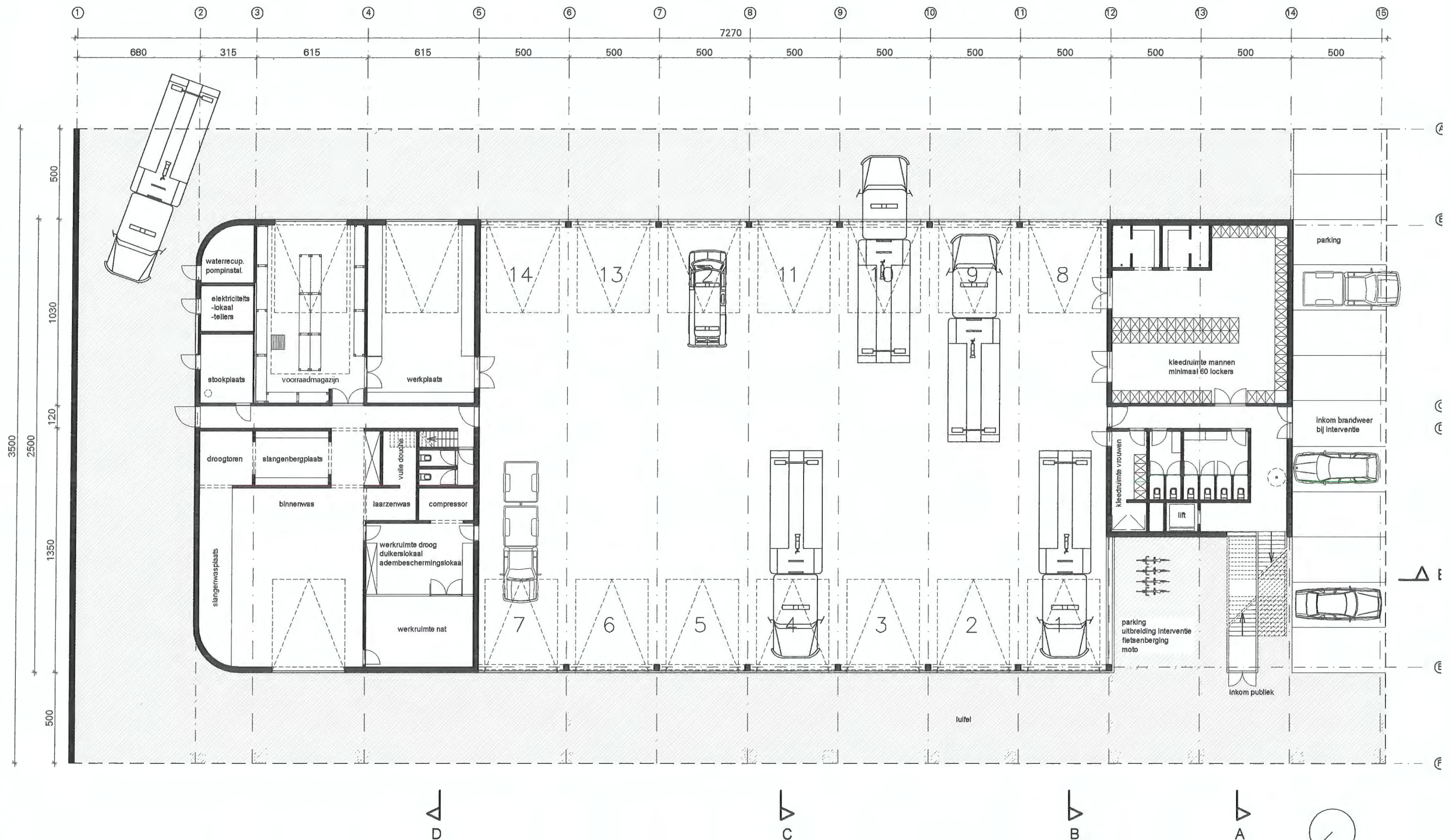
UITBREIDING ?

Indien toekomstige evoluties (brandweershervorming – netwerkkazernes) in het brandweerlandchap nachtbezetting en bijgevolg nachtlokalen nodig zouden maken voorziet het projectvoorstel een eenvoudige (constructief en logistiek) uitbreidingsmogelijkheid op het dak. De zone boven het administratief gedeelte lijkt hiervoor het meest aangewezen. Het doortrekken van een steektrap (boven de bestaande), een lift en het voorzien van voldoende stabiliteit maakt een eenvoudige, zelfs containerachtige uitbreiding mogelijk.

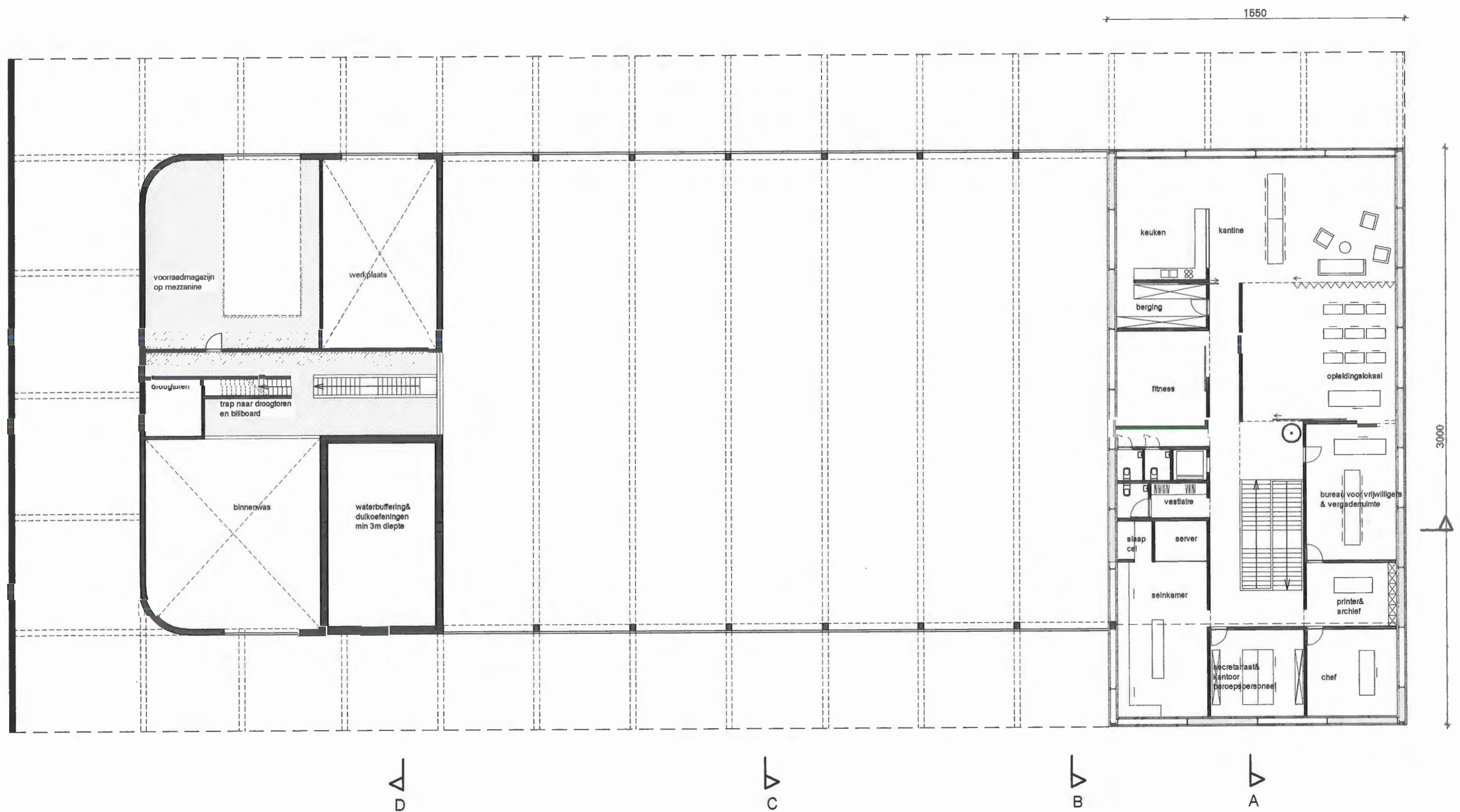

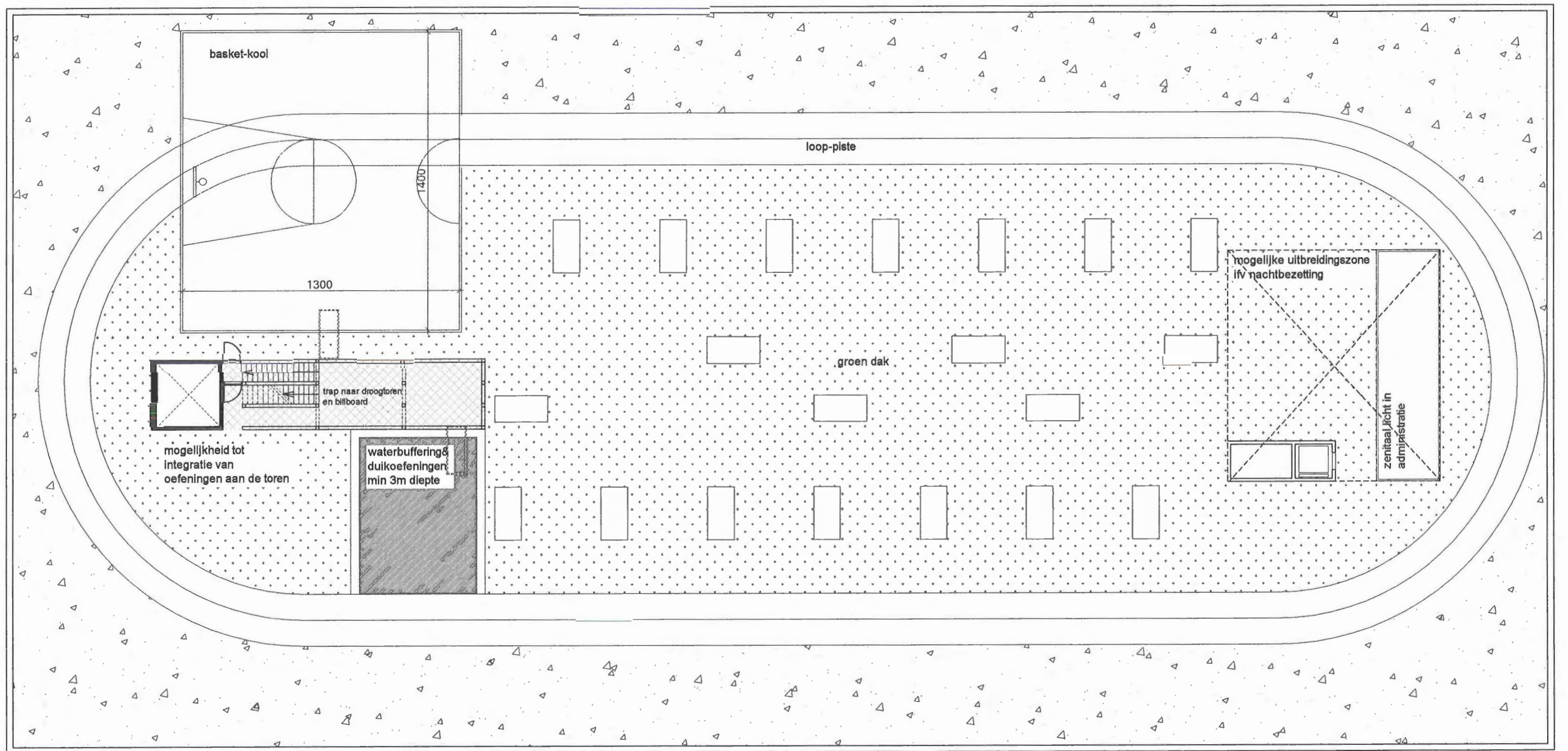

gelijkvloers
schaal 1/200

verdieping
schaal 1/200

D

C

B

A

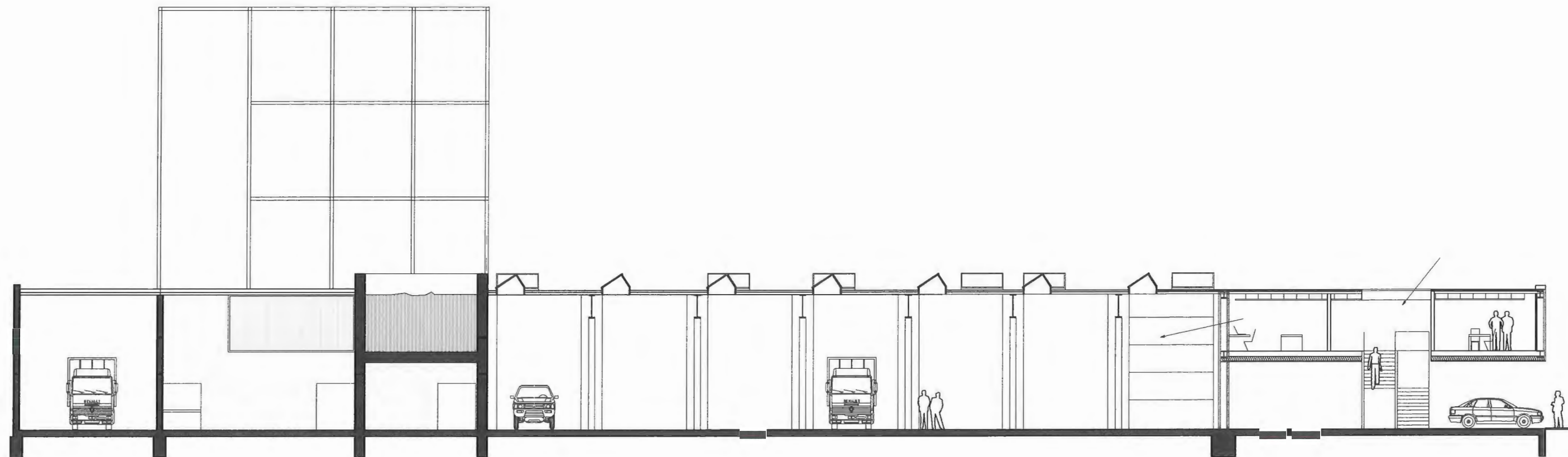
dakverdieping
schaal 1/200

+20.00

+6.90

0.00

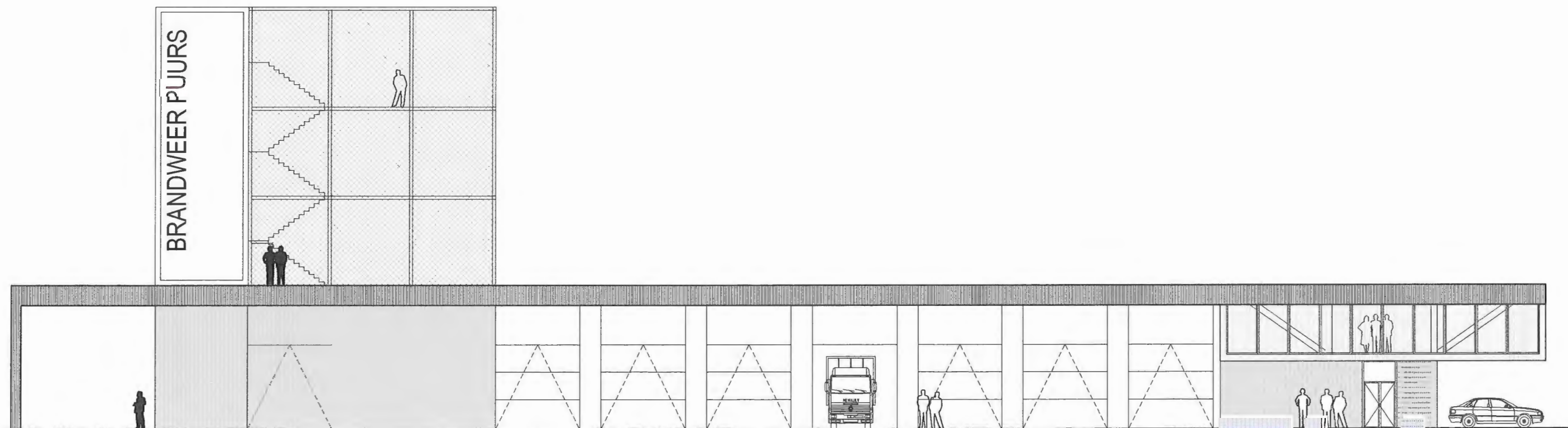

langse doorsnede remise

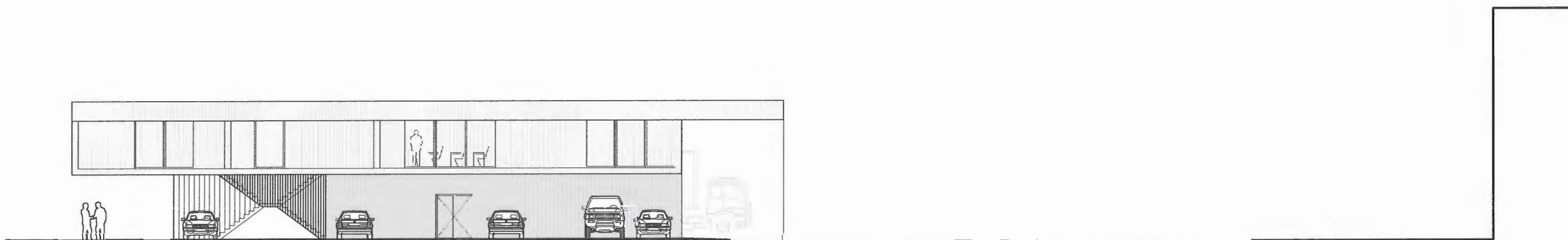
+20.00

+5.20

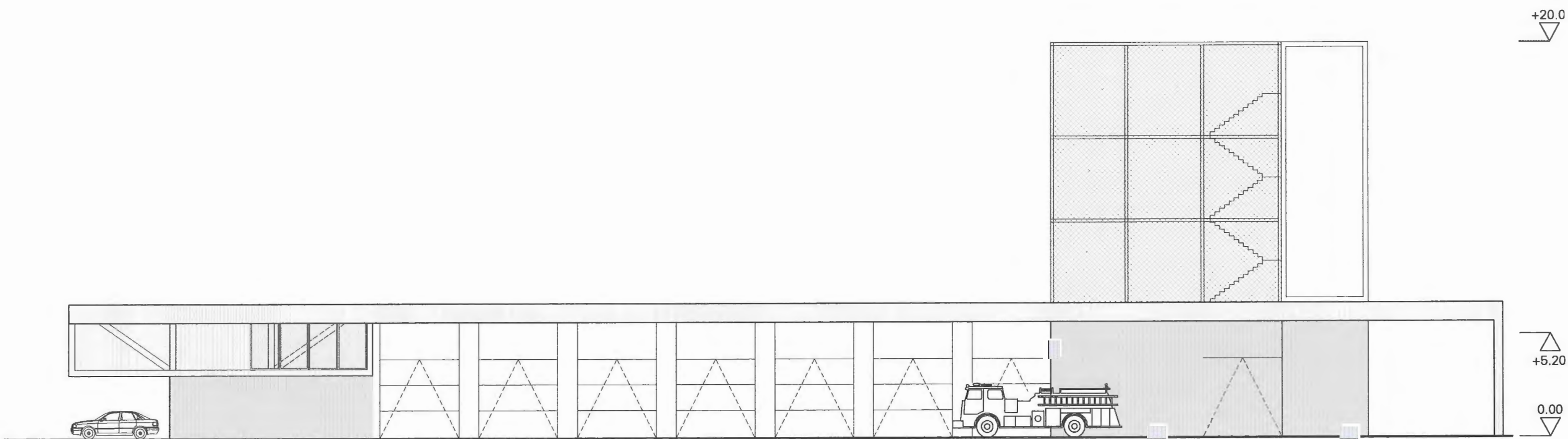
0.00

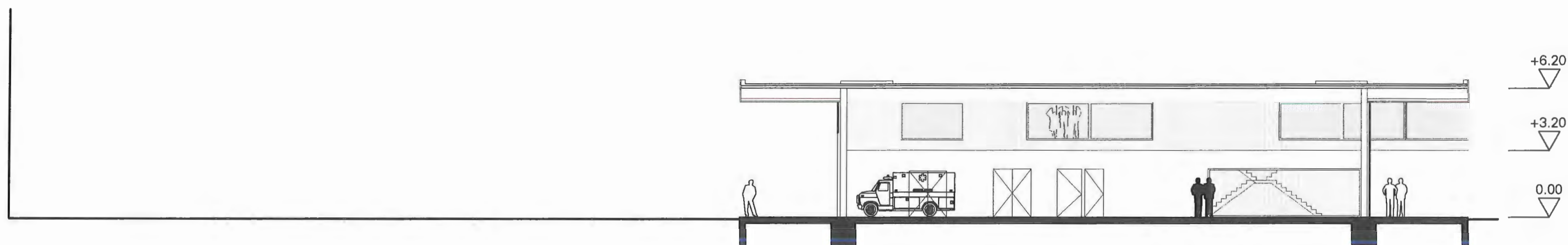
noordwest gevel kazerne

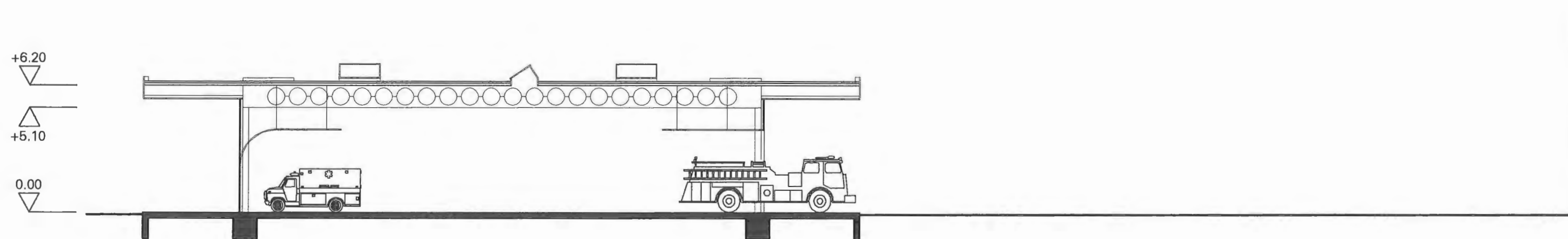
zuidwest gevel kazerne

zuidoost gevel kazerne

dwarsdoorsnede BB remise

principe dwarsdoorsnede CC remise